

Nr 344.

Av herr **Karlsson** i Sandviken **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 135, med förslag till lag om fattigvården.

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 135, har regeringen framlagt förslag till ny fattigvårdslag. Mot detta förslag skola vi tillåta oss att göra vissa erinringar och yttranden.

Vad då först namnet fattigvård beträffar, så har det i alla tider varit ett misshagligt ord, tillkommet under en tid, då den allmänna uppfattningen på detta område var en helt annan än den sociala åskådning, som nu alltmer gör sig gällande. Allt för väl känna alla till, hur de betraktats, som erhållit hjälp av fattigvården. Särskilt gäller detta dem, som intagits å fattiggård. I propositionen har också föreslagits, att fattiggård bör utbytas med ålderdomshem e. d. När ett dylikt medgivande skett inom en gren av denna verksamhet, borde som konsekvens därav följt, att även namnet å hela lagen ändrats t. ex. till *försörjningslag*. Intet hinder, som är oöverstigligt, möter enligt vårt förmenande därför, varför vi härmed tillåta oss göra yrkande om en sådan ändring, som för övrigt påyrkats från intresserat fattigvårdshåll. Som en konsekvens av denna föreslagna förändring skulle då även alla ordsammansättningar i lagen, där ordet: fattig, ingår, ändras i enlighet härmed.

Vad sedan själva lagen beträffar, så synes i 3 § andra stycket, om försörjningsplikt, att sådan åligger hustrun gentemot mannen — vilket förslag är något alldeles nytt i förhållande till vad nu finnes stadgat. Många gånger kan mannen vara orsak till att nöd uppstår i familjen. Hustrun blir då den, som får se till att hemmet hålles uppe. Därtill skulle nu komma, att hon i ett sådant fall skulle ha försörjningsplikt gentemot en oordentlig man. Man bör icke skapa lagar, som i de flesta fall kunna leda till raka motsatsen mot vad som åsyftas. Det kan tänkas, att hustrun i dylikt fall icke lägger sig vinn om, att vare sig försörja

sig själv eller barnen, då hon också har försörjningsplikt gentemot mannen. Alltså tillåter jag mig att påyrka, att den föreslagna nya bestämmelsen i detta avseende borttages.

I § 13 § föreskrives, att kyrkoherde eller hans ställföreträdare äger rätt deltaga i fattigvårdsstyrelsens förhandlingar och beslut. Häre mot kan anmärkas, att, när en nämnd eller styrelse är vald, torde det vara överflödigt att dessutom hava självskrivna ledamöter, vilka äga deltaga i besluten. Vi anse alltså, att det är nödvändigt, att den, som skall ha beslutanderätt i detta fall, även är vald av kommunens medlemmar och på detta sätt tillhör styrelsen. Det möter ju för övrigt intet hinder, att präst, som har särskilda egenskaper för uppdraget, väljes till ledamot.

I § 27 § sista stycket talas om försörjning medels omgång, samt att detta icke *må* äga rum. För att mera bestämt markera, att så icke får ske, torde det vara nödvändigt ändra ordet *må* till *får*.

I § 29 bör också, enligt vår mening, ett likadant utbyte göras av orden »må ej» till »få ej».

I § 32 andra stycket, andra raden, föreskrives, att äkta makar, där så ske kan, ej böra åtskiljas. En klarare formulering torde för att undvika alla missgrepp här vara behöfelig. Detta kan också ske genom att bestämmelsen erhåller följande lydelse: »Äkta makar ha rätt att få bo tillsammans för sig, om ej någon av dem önskar annorlunda».

Ett nytt mom. bör dessutom tillkomma i § 32, som gör det möjligt för en moder att, därest ej vanvård föreligger, få behålla sina barn hos sig. I de flesta fall är ingenting hårdare för modern, än att behöva skiljas från barnen. Ävenså vore det önskligt, att här också infördes bestämmelser, syftande till att syskon ej finge åtskiljas. Dessa bestämmelser mot att åtskilja man och hustru, moder och barn samt syskon, böra införas i såväl § 29, alltså vid utackordering, som i § 32, d. v. s. vid anstaltsvård. Åtminstone bör åtskiljande av syskon vid utackordering endast ske i nödfall.

I § 40 och 62 samt en del andra paragrafer, stadgas om i vilka fall återbetalningsskyldighet eller ersättningsskyldighet för försörjningspliktig förefinnes. Vi hemställa härmed, att dessa bestämmelser måtte utgå. Varje skattebetalande individ är ju skyldig att enligt bestämmelserna erlägga skatt till samhället. När så är förhållandet, torde det vara rimligt fordra, att, när en individ råkar i nöd, han också får den hjälp, som behöves, utan att han därför skall behöva återbetala densamma. Dessutom kan även påpekas, att denna återbetalningsskyldighet visat sig ha synnerligen ringa ekonomisk innebörd för ett fattigvårdssamhälle. Av kommitténs betänkande framgår nämligen, att de summor,

som tillsammans influtit inom hela landet år 1907 som ersättning från understödstagare för lämnad fattigvård, tillsammans utgöra endast $1\frac{2}{3}\%$ av kommunernas hela utgiftssumma för fattigvården.

Vad vi här ovan anført synes oss motivera en ändring av bestämmelserna, varför vi hemställa, att utskottet vid ett eventuellt bifall till vad som ovan yrkats måtte i de olika paragraferna vidtagna behöfliga ändringar och utarbeta den lagtext, som ändringarna kunna betinga.

Det påyrkas alltså,

att riksdagen måtte besluta de ändringar i Kungl. Maj:ts proposition, nr 135, med lag om fattigvård, som ovan anförts.

Stockholm den 20 mars 1918.

K. J. Karlsson,
Sandviken.

Ernst Hage. Rikard Eronn. Felix Hamrin. Alfr. Werner.
